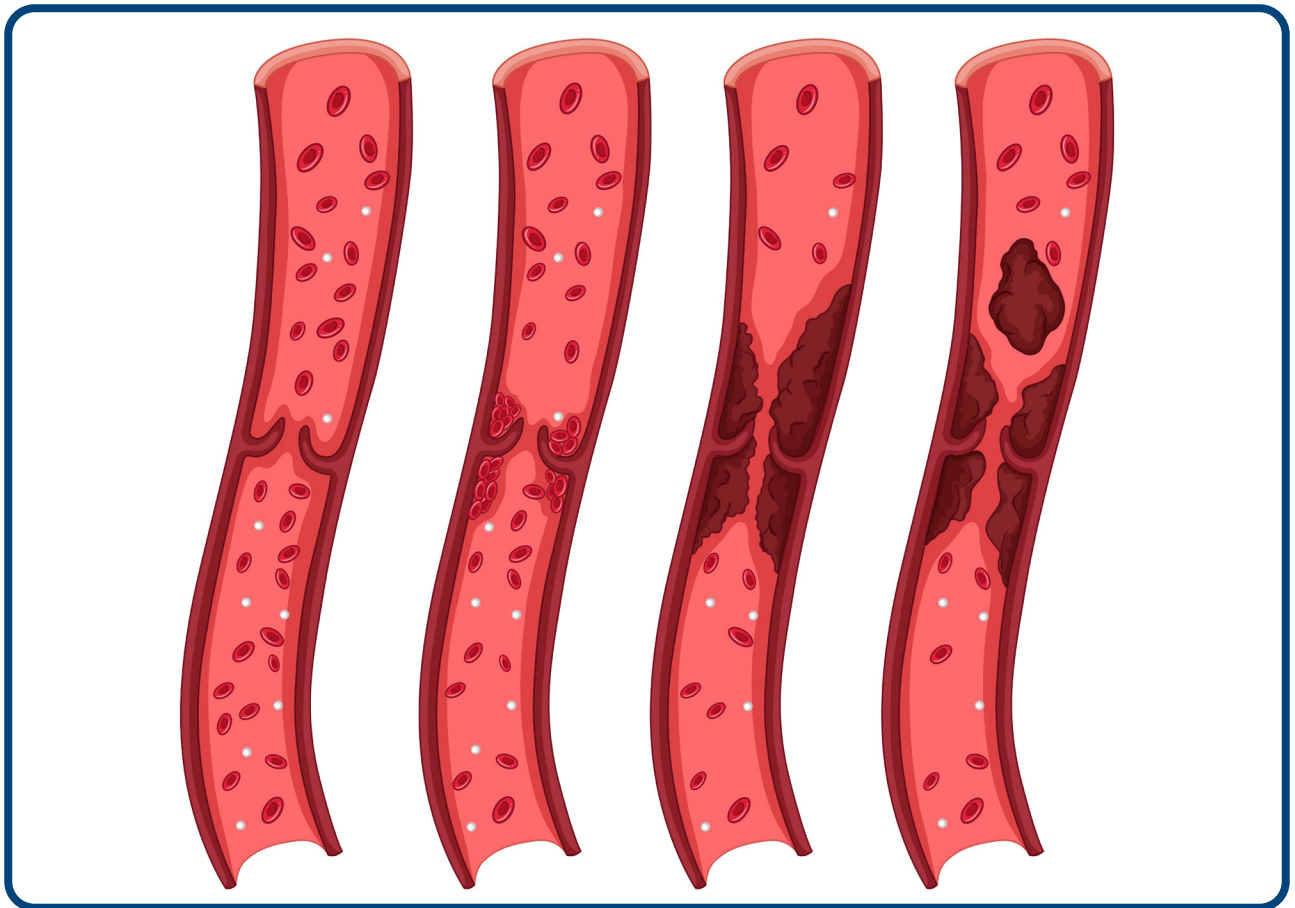

Tromboseprofylaxe

Wat is trombose?

Bij een trombose raakt een bloedvat in het lichaam verstopt door een bloedstolsel. Dit is gevaarlijk omdat het de bloedstroming belemmert of blokkeert. Trombose kan in alle bloedvaten ontstaan en leiden tot ernstige, blijvende klachten en zelfs tot overlijden.

In het bloed zitten stoffen die voor stolling zorgen en stoffen die stolling kunnen opheffen. Hiermee kan het lichaam bloed tijdelijk laten stollen zodat bij een wond het bloeden stopt.

Een trombose ontstaat als het systeem van stolling en antistolling uit balans is: het bloed stolt terwijl er geen wond is, of het blijft stollen ook als de wond al dicht is. Een trombose kan leiden tot allerlei ernstige ziektebeelden, zoals een longembolie, trombosebeen of trombosearm (veneuze trombose), maar ook tot een herseninfarct of hartinfarct (arteriële trombose).

Waar ontstaat een trombose?

Trombose kan overal in het lichaam ontstaan, zoals:

In een ader in een been of arm	Kan leiden tot levensgevaarlijke longembolie en post trombotisch syndroom (chronische aandoening van de aderen)
In één of meerdere bloedvaten in het oog	Vochtophoging of ontsteking en vermindert zicht (blijvend)
In één van de slagaders van het hart	Levensbedreigend hartinfarct. De schade aan de hartspier kan beperkt blijven als de trombose snel met geneesmiddelen kan opgelost worden
In een slagader in de hersenen	Levensbedreigend hartinfarct. Het achter liggende deel van de hersenen krijgt door het afsluitende stolsel te weinig zuurstof en er ontstaan uitvalsverschijnselen. Als de afsluiting te lang duurt, kan het hersenweefsel afsterven.

Hoe ontstaat een trombose?

Een trombose kan ontstaan doordat er iets mis is met de wand van een bloedvat, de bloedstroom of de samenstelling van het bloed.

- a) Als de wand van een bloedvat beschadigd is, kan er gemakkelijk een stolsel ontstaan aan de vaatwand. Een bloedvat kan beschadigd raken door bijvoorbeeld een operatie, aderverkalking door veroudering of roken, hoge bloeddruk of een ontsteking ergens in het lichaam.
- b) Als het bloed langzamer stroomt door lang stilzitten of -liggen, vergroot de kans op een stolsel.
- c) Als de samenstelling van het bloed verandert, bijvoorbeeld door ziekte, zwangerschap of gebruik van een anticonceptiepil, dan kan er een stolsel ontstaan.

Wees daarom alert op de symptomen. Trombose kan overal in het lichaam voorkomen waar bloed stroomt. De symptomen zijn afhankelijk van de plaats in het lichaam waar de trombose optreedt.

Trombosebeen of –arm	Longembolie	Hartinfarct	Herseninfarct	Sinus-trombose
Pijn of zwaar gevoel	Plotseling opkomende kortademigheid	Drukkende pijn midden op de borst of tussen schouderbladen	Scheef-hangende mondhoek	Scheef-hangende mondhoek
Vrij snel optredende zwelling	Pijn bij zuchten en hoesten	Uitstralende klachten: pijn in armen, keel, kaak, bovenbuik	Lamme arm	Lamme arm
Rood- of blauwachtige verkleuring	Pijn op de borst	Pijn duurt in rust > 5 min	Verwarde, onsamenhangende spraak	Verwarde, onsamenhangende spraak
Lichte temperatuurs-verhoging		Zweten		Epileptische aanvallen
Strakgespannen huid		Misselijkheid/braken/duizeligheid		Buiten bewustzijn (of in coma) raken
		Kortademig		
		Toename van klachten bij inspanning		

De symptomen van een longembolie kunnen erg lijken op die van een hartinfarct.

Wat zijn de risicofactoren van een veneuze trombose?

Hoog risico	Matig risico	Andere factoren
Lang in het ziekenhuis verblijven	Leeftijd (> 60 jaar)	Zwaarlijvigheid
Een operatie (vooral heup-, knie- en kankerchirurgie)	Persoonlijke of familiale voorgeschiedenis van bloedstolsels	Zwangerschap of recente bevalling
Gedurende lange tijd niet bewegen (vb. wegens bedrust of een lange reis)	Kanker/chemotherapie	Roken
	Medicatie op basis van oestrogenen (vb. orale anticonceptie of hormonale substitutietherapie)	Alcohol drinken

Wat is de behandeling voor trombose?

Bloedverdunners (antistollingsmiddelen)	Voorkomen het groter worden of ontstaan van nieuwe bloedklonters. Voorbeeld: Heparines subcutaan (korte termijn), orale bloedverdunners (lange termijn)
Trombolyse	Levensbedreigende bloedklonters oplossen om de bloedsomloop te herstellen
Medische steunkousen	Voeren opgehoopt vocht (oedeem) in armen/benen af

Wat kan je doen om (herhaalde) trombose te vermijden?

Blijven bewegen	Bewegen stimuleert je bloedsomloop
Stop met roken	Roken doet je bloed klonteren
Beperk alcoholgebruik	Alcohol kan mogelijks de werking van antistollingsmiddelen beïnvloeden. Het kan de afbraak van geneesmiddelen in de lever verstoren, waardoor ze minder goed werken. Ook kan de combinatie leiden tot een onvoorspelbare stollingssnelheid.
Anticonceptie	Als je de anticonceptiepil gebruikt en risico loopt op trombose → praat met je huisarts voor een alternatief
Wees therapietrouw	Gebruik de voorgeschreven bloedverdunners en draag je steunkousen

Publicatiedatum: mei 2026, team apotheek
Sint-Franciscusziekenhuis | P. Paquaylaan 129 | 3550 Heusden-Zolder
Tel. 011 71 50 00 | info@sfz.be | www.sfz.be